

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja ces. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 2 kroni.

Udje dobé list zastonj.

Vsebina: Letošnji hudi mraz in pravilna rez. — O pripravljanju klaje. — Kako obvarujemo drevesa, da jih ne obgrizejo zajci. — Iz razprav osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe za Štajersko. — Gospodarske drobtine. — Iz podružnic in krajskih društev. — Tržna poročila. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznaniila.

Letošnji hudi mraz in pravilna rez.

(Poročilo)

deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru na Dravi.)

Hud mraz, ki je vladal od 21. do 22. januarja in od 22. do 23. januarja (termometer je kazal 10 cm nad zemljo — 30.5 oziroma 29.1° C. in v zraku ob 7. uri zjutraj celo — 32.9 oziroma — 22.7° C.) je v marsičem škodil tudi našim trtam. Ta škoda je večja pri občutljivih sortah in bujno rastočem lesu, ko drugje; večja je tudi v nižjih legah kakor v višjih. Tam, kjer je zapadel sneg tako visoko, da je popolnoma zakril spodnje dele trsov, so ostali spodnji popki čisto zdravi, dočim so bili višji izpostavljeni popolnoma škodljivemu vplivu mraza in so zato trpeli tudi škodo. Žalibog se je to zgodilo v največ slučajih, ker sneg ni bil dovolj visok, da bi varoval trse pred pozebanjem. Preiskave, ki smo jih izvršili v poskusnem vinogradu našega zavoda, so pokazale sledeče:

moslovec je imel v nižavi ozebljenih 100 od 100, v višavi pa 26 od 100 oces;

muškat: v nižavi 91 od 100, na višini 64 od 100 ozebljenih oces;

zlahtnina: v nižavi 98 od 100, na višavi nobeni ozebljeni popki;

plavi frank: v nižavi 100 od 100, na višavi 48 od 100 pozebljenih oces;

portugizec: v nižavi 99 od 100, na višavi 95 od 100 pozebljenih oces;

silvanec: v nižavi 99 od 100, na višavi 50 od 100 pozebljenih oces;

laški zelenec: v nižavi 100 od 100, v višavi 46 od 100 pozebljenih oces;

beli burgundec: v nižavi 84 in 99 od 100 pozebljenih oces;

mali zelenec: v sredini 72 in 78 od 100 pozebljenih oces;

plavi burgundec: v nižavi 98 od 100 pozebljenih oces;

Zierfahndler: v nižavi 99 od 100 pozebljenih oces;

Rotgipfler: v nižavi 85 od 100, na višavi nobenih ozebljenih oces;

zeleni veltlinec: na višavi 42 od 100 pozebljenih oces.

Kakor lahko razvidimo iz teh števil, je škoda v nižavi večja in vprašamo se: Ali se da popraviti s primerno rezjo ali ne?

Pri vrstah in na onih krajih, kjer niso vsa očesa ali večji del ozebljena, se z rezjo gotovo lahko marsikaj popravi. Sem lahko po zgornji tabeli štejemo portugizec, silvanec, laškega zelenca, moslovca, Rotgipflerja, muškat, zelenega veltlineca in traminca, ki so v višjih ali srednjih legah in ki so izgubili polovico, oziroma četrtino očes, ali pa tudi niso nič trpeli. Dočim se lahko reže ta v tem slučaju Rotgipfler in traminca na čisto navaden način, se pri ostalih vrstah zelo lahko izračuni, koliko očes, ki jih dobi trs, če je zdrav, je mrtvih, torej koliko jih je treba nadomestiti. To se lahko zgodi na ta način, ki ga kaže sledeči primer:

Pri takozvani renski rezi na locenj, ki je pri naših novih nasadih navadno v rabi, in pri kateri dobi trs locenj s 8 do 10 očesi in čep z 2 očesoma, torej skupaj, bi manjkalo 3, oziroma 5 do 6 očes. Ta račun se napravi na podlagi zgoraj priobčene tabele. Zato bo moral sedaj biti locenj še enkrat ali 1½, tako dolg, ali kar je boljše, treba bode trsu dati 2 locnja namestu dosedanjega jednega; potem je namreč privezovanje na srednji kolec lažje. Čep pa mora imeti le 2 očesi, ker nam služi za to, da se trs preveč ne razrase. Če bomo tako ravnali, lahko upamo, da bomo na daljših locnjih, ali na dveh nadomestili ona očesa, ki nam še manjkajo, ker so pozebla. Locnji pa se ne smejo prej privezati, dokler se niso pokazali popki. Če se pri tem pokaže, da je več očes zdravih, kakor smo mislili in da je torej locenj lepo obraščen in če imajo nove brsti lepe kavrničke, potem se lahko jeden locenj, če sta dva, odreže, da se trs malo ovaruje, ali pa se lahko locenj, če je daljši, primerno prikrajša. Tako si prihranimo nepotrebno privezovanje in odvezovanje. Lahko pa bomo tudi opazili, da popki na locnju niti ne poganjajo ali da jih poganja zelo malo. Če se pokažejo brsti na locnju v bližini trsa, potem odrežemo ostali, suhi konec locnja, ker nam je nepotreben. Če pa poganjajo na koncu ali v sredini, potem ga privežemo lepo k srednjemu kolecu. Na redko stoječe brsti se bodo lepo razvile in kavrničke se bodo lepo razrasli. Če odrežemo locenj ali kos locnja pozneje, se trs sicer bolj solzi, kjer smo ga vrezali, ali to trsu

ne škoduje, kakor so pokazale najnovejše raziskave profesorja dra. Meissnerja v Weinbergu na Württemberskem.

Če so poškodovane vrste, ki se režejo navadno na čep, potem bomo vsled zgorajšnjega računa poiskali ravnatoko primankljaj očes in ravnali ravnatoko. Dali bomo trsu brez izjeme locnje ali pa pridržali rez na čep; tedaj pa moramo narediti 1 ali 2 čepa več ali pa pustiti navadno število, zato pa rezati čepe za 1 ali 2 očesi daljše.

V nižavah ali pri onih vrstah, ki so izgubile večino očes, se bo škoda komaj dala kaj popraviti z rezjo. Za vse slučaje pa je dobro, če obrežemo vse te vrste ne samo pri onih, ki jih tako navadno režejo na čep, ampak tudi pri onih, ki se režejo na locenj, na kratke čepe z največ dvema očesoma; pri tem se moramo posebno ozirati na trse, ki stoje v nižini ali na one, ki so bili pokriti s snegom. Število čepov pa se naj zviša za 2 do 3. Če je navadno dobil trs 3 do 4 čepe, se jih sedaj naredi 5 do 6. Seveda bodo tudi sedaj pogнали izvečine le nižji popki in tudi iz starega lesa se bodo prikazali takozvani speči popki, ki bodo pogнали mnogo brsti, ktere pa ne bodo imele sadnih nastavkov. Pridelek se zna s takim ravnanjem res za nekoliko zvišati, a vendar bo se občutno poznal primankljaj. Ko bomo trebili trs po leti, bomo morali pustiti mnogo neplodovitih stranskih brstij, da ima trs dovolj zelenja, s katerim diha in živi.

Pri 1 do 3 letnih trsih, ki so še nizko ob zemlji in ki jih je sneg boljše obvaroval, nam večkrat ne bo treba spreminjati dosedanjega načina rezi.

Razume se, da smemo za cepljenje rabiti le les od popolnoma nepoškodovanih trt.

Vinogradi, v katerih je bila prejšnje leto peronospora, katerih les je torej vsled bolezni oslabil in ni mogel popolnoma dozoreti, bodo seveda bolj trpeli vsled mraza kakor oni, v katerih se je še pravočasno škropilo. Tukaj se bo na več krajih zgodilo, da ne bodo pozebli samo popki, ampak tudi enoleten les. To je tem hušje, ker zaostane les za drugim vsled tega za celi dve leti; ne bo namreč dveletnega lesa, na katerem bi se lahko narezal rodni les. Tukaj v prvem letu tudi rez ne bode mogla nič pomagati.

Kakor se vidi iz teh izvajanj, bomo morali pri letošnji rezi ravnati zelo previdno, če bomo s tem hoteli doseči, da se škoda, ki jo je napravil mraz, kolikor mogoče popravi. Zato je zelo potrebno, da se ve, kako velika je ta škoda. Zato bi moral vsak vinogradnik, ki mu je kaj na tem, da reši od pridelka, kolikor je mogoče, preiskati trte, ker je škoda odvisna poleg omenjenih razmer tudi od vinogradove lege. Ta preiskava se lahko izvrši na sledeči način:

Vzame se število trt iz trsov, ki so po svoji legi enakomerno razdeljeni in potem se morajo preiskati na njih vsa očesa. To se zgodi na ta način, da se prerežejo očesa z zelo ostrim cepilnim nožem od vrha zelo natanko do korena. Čim več oces preiščemo na ta način, tem jasnejša bo slika, ki nam bo kazala velikost škode.

Popki imajo v sredini zelo majhen, nežen stvor, brst, ki je nastala že v prejšnjem letu in pri kateri lahko opazimo pri veliki povečavi tudi že listje in sadne nastavke. Če jih prerežemo, je ta brst zelena, če je še živa in zdrava, če pa je zmrznila, potem je črnorujava. Večkrat najdemo, da je sredina brsti črnorujava, dočim vidimo na obeh straneh tega mesta drobne, še zelene dele. To so postranske brsti ali postranska očesa, ki imajo navadno malo ali nič grozdja, ki pa so v posebnih slučajih in v zelo ugodnih letih tudi zelo rodovitne in imajo tedaj poseben pomen, če je oko ali glavna brst zmrznila. Potem lahko po pravici upamo, da nam bodo rešile te stranske brsti vsaj mali del pridelka. V letih, ko ni trs po zimi trpel vsled mraza in niso glavne brsti pozeble, se razvijejo te stranske brsti le zelo nepopolno ali pa niti ne; sedaj pa se lahko krepko razvijejo in če je spomladi vreme ugodno, nam lahko dajo še precej pridelka. Če smo na ta način prerezali 10 do 200 oces in si zapisali število mrtvih in zdravih, potem se pokaže pri primerjanju obeh števil neko razmerje. Če smo pri 100 zdravih našli 50 zmrznjenih, potem lahko rečemo, da je polovica oces zmrznila i. t. d.

Pri tem preiskovanju se mora posebno paziti na to, na katerem mestu trte smo našli zmrznjena očesa, ker tudi to vpliva na način, kako bomo rezali. Iz najdenega odstotnega razmerja se lahko potem za vsak način rezi najde število oces, ki so trsu odmrla.

Ker je bil zadnji hud mraz (tudi v mesecu januarju) 1903 in se je sedaj ponovil po komaj treh letih, se pač moramo vprašati, ali bi ne bilo bolje, da bi občutljive trse po zimi položili na zemljo in pokrili s prstjo, kakor se to na Württemberskem godi.

Fr. Zweifler.

O pripravljanju klaje.

I.

Opetovana osebna in pismena vprašanja o pripravljanju klaje, posebno pa o krmljenju z dolgo ali kratko surovo krmo mi dajo povod, da to stvar enkrat tukaj obravnavam.

S pripravljanjem klaje za naše domače živali hočemo doseči marsikaj. Z umet-

nim pripravljanjem krme hočemo doseči v prvi vrsti to, da živina krmo lažje prebavlja. Zajedno pa hočemo doseči tudi še več, namreč, da postane krma bolj okusna, kar je za prebavljanje velikega pomena.

Razen tega hočemo s tem tudi odpraviti različne škodljive (strupene) posledice pokvarjenih poklajnih tvarin. Ta možnost in one, ki smo jih prej omenili, pa je pri živinoreji velikega pomena, ker lahko damo živini poljubne ali vsaj večje množine klaje, ki bi je drugače ne marala. Če vkljub temu ne moremo splošno priporočati umetnega pripravljanja klaje, tiči vzrok v tem, ker se s tem živina razvadi, njeni prebavilni organi oslabijo in tako postane živina manj trpežna za razne nepravilike in nezgode. Ozirati se moramo nadalje tudi na to, da nam dela vsak način umetnega pripravljanja klaje stroške, ki nam jih morajo vspehi povrniti. Na zgoraj opisani način pa bi dosegli lahko ravno nasprotno, prej svojo škodo ko korist.

V naslednjem, hočem omeniti najvažnejše in najnavadnejše načine umetnega pripravljanja klaje in opisati njihove prednosti a tudi slabe strani.

1. Rezanje klaje. Če krmimo zreano krmo, olajšamo našim domačim živalim žvekanje; zato pa živali take krme navadno ne preslinijo dovolj in je potem ne morejo popolnoma prebaviti. Režemo krmo tudi za to, da lahko različne vrste krme dobro zmešamo in s tem dvignemo okusnost, prebavnost in porabnost klaje. Rezanje krme se torej lahko z mirno vestjo priporoča le v onih slučajih, kjer gre za to, da zmešamo manj vredno in manj okusno slamo z repo in senom; dolge slame namreč živina ne je posebno rada in ne posebno mnogo. Pri gospodarstvih, kjer se krmi samo seno, je naravnost potrata, če se to seno še reže. S tem se namreč nič ne prihrani, ampak, kakor so poskusi pokazali, porabi se še več, kakor če se krmi seno nezrezano. In to je vendar potrata! Če pa se krmi dolgo, se mora krmiti v malih poreijah, ker sicer živina več raztrese in zvlači pod se, ko poje.

Kratko zvezana slama je posebno priporočljiva kot primes k mladi, zeleni krmi, ki je važna sestavina vsake hrane.

Če se zelena krma že reže, naj se reže zelo na dolgo (10 cm), ker se sicer izgubi preveč soka. Največkrat pa tako ni treba zelene krme še rezati.

Pri vsem tem pa je paziti, da se krma ne reže prekratko. Rez za konje mora biti 1½ cm, za govedo pa 4—5 cm dolga. Rezanje korenskih sadežev ima v prvi vrsti pač le ta namen, da se živalim olajša žvekanje. Pri živalih, ki imajo dobro zobovje, n. pr. pri svinjah to ni potrebno. Pri govedu pa se naj taki sadeži zrežejo, ker morajo večkrat služiti v to, da se zmešajo z manj okusnimi krmilnimi sredstvi. Vendar se ne smejo tako daleč razrezati, da bi živali ne bilo treba žvekati; vsi ti sadeži naj se režejo le zelo na grobo.

Omeniti moramo končno še nekaj. Okopavine, ki leže dalje časa razrezane na zraku, se spremenijo in postanejo škodljive, zato naj se razrežejo še le tedaj, ko jih mislimo krmiti. Vitez Naredi.

Kako obvarujemo drevesa, da jih ne obgrizejo zajci.

Znana je škoda, ki jo naredijo zajci večkrat, posebno v hudih zimah, na sadnem drevju. Letos je ta nevarnost tem večja, ker je zelo veliko snega; vreme pa se tudi tako menjava, pa sledijo mrzlim dnevom kmalu topli. Na tak način se naredi na snegu skorja, ki ovira divjačino pri iskanju živeža. Zato, ljubi moji kmetje, zavarujte drevesa, dokler je še čas in še ni prepozno. Znanih nam je mnogo sredstev, ki se navadno rabijo po zimi, da zajci preveč ne obglodajo dreves. V prvi vrsti je navada, da se drevo namaže s kako stvarjo, ki je divjačini neprijetna. Rabi se tudi slama, s katero se drevo ovije, da ne morejo zajci s svojimi ostrimi zobmi do njega. To pa se mora ponavljati vsako leto, ker ne pretrpi ne prvi in ne drugi način več ko eno zimo. To zimo se tudi ne smemo zanašati na mazanje, ker, kakor vse kaže, ne bo nič pomagalo. Potrebno je torej, da se drevesa ovijejo s slamo (posebno dobra je koruzna), in čim prej se to zgodi, tem boljše je.

Najboljše sredstvo pa so takozvani varnostni ploti ali koši, s katerimi se naj drevesa zavarujejo. Taki koši se naredijo na ta način, da se zveže 7—10 mladih smrekovih dreves ali odpadkov od lat s pocinkano železno žico, ki je debela 1½ mm. Ta priprava se postavi potem okoli drevesa in dobro in trdno sklene. Če je dovolj trdna, varuje drevo pred zajci, pred točo in različno škodo, ki jo dela tudi živina, ko se po leti med drevjem pase. Posebno ugodno pri vsej stvari pa je to, da ta koš lahko tudi po leti ostane okoli drevesa. Razen tega se prihrani vsakoletno odvezovanje in privezovanje, ki se večkrat ne more opraviti o pravem času. Če se rabijo kalani koli in se za to delo ne vzame delavca, pride 100 takih košev na 14 K. Vendar so ti koši še primeroma najcenejše in najboljše sredstvo, ker trpe večkrat 7—10 let. Opozorjamo toraj kmetovalce, da si jih priskrbe že to zimo.

Drugačna je stvar letos v goratih krajih. Tam leži letos sneg že 1½ do 2 m visoko in pri mladih drevesih lahko divjačina doseže in obgrizuje krone. Tukaj si pomagamo na različne načine. Navadno je popolnoma zadostno, če se sneg od drevesa odkoplje ali pa če se drevo primerno visoko zagradi. Tudi se lahko škropi z mešanico iz 4 delov apnene vode, 1 dela krvi in nekaj karbolineja; vendar pa moramo to mešanico vselej dobro premešati, predno jo rabimo.

K. Größbauer.

Iz razprav osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem

v njegovi seji dne 30. januarja 1907. Začetek ob 10. uri dopoldne.

Navzoči so sledeči gospodje: Drugi podpredsednik Janez Thunhart, zastopnik visoke vlade c. kr. dvorni svetnik vitez Hammer-Purgstall, člani osrednjega odbora Adolf Czeike, Rudolf Dehne, Kurt vitez Ecker, dr. Edvard Hotter, Jožef Kappel, Rihard Klammer, dr.

Erik Klusemann, dr. Karol Leuschner, ekselencia dr. Janez grof Meran, Roman Neuper, Edmund Schmid, Albert Zech, Franc Zweifler in glavni tajnik Juvan kot zapisnikar.

Podpredsednik Thunhart prevzame predsedstvo, pozdravi vse gospode kar najpristrčnejše in naznani, da bo prišel predsednik ekselencia Edmund grof Attems še-le po 11. uri k seji, ker je zadržan. Ravno tako se ne morejo udeležiti seje podpredsednik vitez Plessing in člani osrednjega odbora Ernest Binder, Jožef Holzer, Jožef Lenko, Kašpar Riemelmöser, Jožef Sutter in Leon Zedlacher.

Predsednik da krožiti zapisnik zadnje odborove seje in prosi, da se naj eventualni popravki prijavijo koncem seje.

Potem preide na dnevni red.

V razpravo pride najprej poročilo in predlog knjigovodskega odseka. Poročevalec o tej stvari je član osrednjega odbora gospod Klammer.

Poročevalec poda najprej pregled tozadavnega dela omenjenega odseka, ki se je takoj prepričal, da ne zadostuje, če se izda navadno knjigovodstvo. Potrebni so tudi tečaji o knjigovodstvu na kmetijskih in gospodarskih šolah, h katerim bi se naj tudi pritegnili učitelji ljudskih šol, knjigovodje pri Raiffeisenovkah in druge sposobne osebe, ki bi potem lahko prevzele pouk kmetov na deželi.

Tudi je spoznal odsek, da bi bilo zelo primerno, ako bi se dajale nagrade kmetom, ki imajo vzorno urejeno knjigovodstvo. Da se doseže prvo, bi bilo potrebno, da se sestavi nekak vzorec za programatičen pouk v knjigovodstvu. Ta naloga se je poverila strokovnemu učitelju Petru na kmetijski šoli v Grottenhofu. Njegov spis je odsek v mnogih sejah pregledal in naredil bolj enostavnega, ter ga danes predlaga v končni obliki osrednjemu odboru, da izreče o njem svojo sodbo. Odsek je prepričan, da ustreza predloženo knjigovodstvo namenu, ki ga ima. Omejuje se na knjigo o inventarju, blagajni in gospodarstvu. Po tej knjigi se lahko zračunajo dohodki in čisti dobiček. Da pa se ta knjiga tudi izda, je potreba precej denarja in sicer:

pisatelju nagrade	800 K
tiskarski stroški za 1000 iztisov	
navodila, kako se naj rabi knjiga	450 "
tiskarski stroški za 1000 vzorcev	
knjigovodstva iz omenjenih treh	
knjig	1400 "
Torej skupaj	2650 K

To so prvotni stroški.

Razun tega bi bilo treba 500 K za tečaj, ki bi naj trajal 6 dni in sicer:

odškodnino vodji	200 K
odškodnino 10—15 udeležencem	300 "

Skupno torej . . . 500 K

Nagrade za kmete, ki so v svojem gospodarstvu uvedli vzorno knjigovodstvo, naj bi znašale skupno 200 K.

Ker družba nima toliko denarja, bi se ta denar moral dobiti iz državnih in deželnih podpor. Zato priporoča odsek sledeče predloge, ki jih naj blagovoli osrednji odbor sprejeti:

1. Načelno se izreče družba zato, da se uvedejo in vrše kmetijski knjigovodski tečaji za gospodarsko knjigovodstvo.

2. Osrednji odbor se obrača s prošnjo na slavni deželni odbor, naj dovoli, da se vršijo ti gospodarsko knjigovodski tečaji med počitnicami na poljedelski šoli v Grottenhofu in da smejo prenočevati udeleženci v poljedelski šoli.

3. Osrednji odbor prosi visoko vlado in visoki deželni odbor za enkratno podporo v znesku 2650 K, da se morejo osnovati gospodarski knjigovodski tečaji.

4. Za sedaj prosi podpore 500 K, da se moreta vršiti dva taka knjigovodska tečaja tekom leta 1907.

5. Za sedaj prosi enkratno podporo 200 K, da se obdarujejo tisti kmetovalci, ki so na svoji posesti celo leto vodili s knjigami, ki so jih dobili kmetijske družbe, gospodarsko knjigovodstvo in ob letu sklenili pravilno račune, z desetimi nagradami po 20 K.

6. C. kr. kmetijska družba bo prevzela vso skrb, da se bodo vršili knjigovodski tečaji, in da se bodo obdarili kmetje, ki pravilno vodijo knjige.

Ker podpirata te predloge predsednik odseka baron Ecker in dr. Klusemann, ki je pred enim letom uvedel to knjigovodstvo, jih osrednji odbor sprejme.

Poročila in predlogi sekcije:

a) o sajenju tobaka na Štajerskem. Poroča član osrednjega odbora gospod ravnatelj Schmid.

On poroča obširno o tej zadevi. C. kr. finančno ministrstvo je zavrnilo našo prošnjo, naj se dovoli na Štajerskem poskusno sajenje tobaka, kratkoma zavrnilo, ne da bi navedlo za to kake vzroke. Dejstvo pa je, da se sadi tobak še v bolj ostrem podnebju kakor na Štajerskem, in pri nas bi lahko tobak nadomeščal vinograde. Razen tega je pri izvedenju poskusov s sajenjem tobaka, za kar je prosila deželna poskuševalna ščacija, popolnoma izključena vsaka zloraba. Zato priporoča sekcija osrednjemu odboru, da sprejme sledeče predloge:

1. Visoki osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe na Štajerskem naj se zopet obrne z dobro podprto prošnjo na c. kr. finančno ministrstvo, v kateri naj prosi, da se odpravi odlok z dne 16. novembra 1906, št. 66.382, in naj se prosi, da se dovoli poskusno sajenje tobaka.

2. Pri motiviranju vloge naj se opozarja na to, da se naj nikakor ne jemlje ozir na Ogrsko.

3. Če treba, naj se to dovoljenje izsili s parlamentarnimi korporacijami (državnim in deželnim zborom).

Se sprejme.

b) Sklep o izvedbi v 83. splošni skupščini sprejetega predloga podružnice v Ljutomeru, naj se iztočevalci doma pridelanega vina ali takozvani bušenšenkarji pred postavo ne smatrajo kot obrtniki (gostilničarji in krčmarji) in se jim ne odvzema pravica od c. kr. finančne oblasti, da si smejo iz doma pridelanih snovij žgati davka prosto žganje (odlok finančnega okrajnega ravnateljstva iz 12. septembra 1904, št. 16.727), ter da se tozadevna odločba po možnosti izrazi v postavi glede „pro-

meta z vinom“, ki se meni izdelati. Poroča član osrednjega odbora Franz Zweifler.

Poročevalec meni, da je bila vinorejska sekcija iz večine mnenja, da je pač malo upanja, da se morejo izpolniti želje, ki so izražene v tem predlogu. Že iz stališča pravičnosti se mora reči, da je oni, ki ima lasten vinotoč, na boljšem, kakor kak drugi vinorejec, in da ni pravično, če se mu dajo še nove ugodnosti v razmeri z drugimi kmeti, ki nimajo ne te ne one. Iz tega stališča bi se naj odklonila izvršitev tega predloga. Se sprejme.

Isti poročevalec poroča potem še o drugih stvareh, ki jih je vinorejska sekcija obravnavala, in sicer:

O novi postaji glede umetnega vina, ki jo smatra vinorejska sekcija kot prenačljeno in v nobenem oziru zadovoljujočo. Sekcija se je tozadevno v zadnjem trenutku obrnila na člana visoke gospodske zbornice, ekscelenco dra. Janeza grofa Merana, ki poroča, da je storil takoj potrebne korake, da se ta postava prenaredi, a za to ni mogel dobiti potrebne večine. Za to mu ni preostajalo nič drugega, ko da je s svojimi pristaši v odseku in v zbornici glasoval zoper to postavu. Se vzame na znanje.

Ravnotako se vzemajo na znanje še druga, od odseka prevzeta dela, kakor preiskovanje karbolinejskih sort na šoli v Mariboru in na preskuševališču, ukrenbe proti beli gnjilobi, ki se vedno bolj širi i. t. d. Ekselencia gospod predsednik pride in prevzame predsedstvo.

Poročila in predlogi agrarnopolitične sekcije:

Glede ustanovitve deželne zavarovalnice zoper ogenj in ž njo zvezane zavarovalnice za točo. Poročevalec je član osrednjega odbora gospod baron Rokitsky. Ker ga ni pri seji, poroča generalni tajnik Juvan.

Z ozirom na to, da se je poročilo o tej zadevi dostavilo prej članom, misli poročevalec, da mu ga ni treba vnovič utemeljevati in priporoča odboru, da sprejme sledeči predlog:

1. Osrednji odbor naj vloži na c. kr. vlado vlogo, v kateri se ista nujno prosi, naj poda temelj splošnemu zavarovanju s tem, da izdela in predloži tozadevno postavu, pri čemer se naj ozira na načela, ki jih je odobril štajerski deželni zbor v svoji seji dne 24. novembra 1889.

2. Na vse glavne korporacije ostalih kronovin naj se vložijo z razlogi dobro podprte prošnje, da se naj pridružijo temu koraku osrednjega odbora c. kr. kmetijske družbe za Štajersko. Se sprejme.

b) Sklep o vabilu šlezije kmetijske družbe, da se priklopi naša družba njeni peticiji v zadevi uvoza živine iz Ogrskega. Poročevalec je isti.

Ker je tudi poročilo o tej stvari že znano članom osrednjega odbora, se da na glasovanje sledeči predlog:

Z ozirom na dejstvo, da je uspeh peticije c. kr. gospodarske in logarske družbe za Šlezijo, ki jo je stavila proti uvozu živine iz Ogrske, le tedaj zagotovljen, ako se v tej stvari enotno in složno postopa, priporoča agrarnopolitična

sekcija omenjeno peticijo osrednjemu odboru, naj jo predloži agrarni centrali na Dunaju s prošnjo, da ukrene vse potrebno, da varuje našo živino pred ogrsko. Se sprejme.

Generalni tajnik poroča potem o agrarnem programu, ki ga je izdala centrala na Dunaju in stavi sledeči predlog:

Agrarnopolitični odsek c. kr. kmetijske družbe za Štajersko pozdravlja z veseljem agrarni program, ki ga je izdelala agrarna centrala v svoji seji dne 10. januarja 1907 in priporoča osrednjemu odboru, da se v vsem priklopi temu programu, ki stavi tudi temeljne zahteve glede novih volitev in naj vzajemno s centralo deluje na to, da se te zahteve izpolnijo. Se sprejme.

Koraki, ki jih je storila agrarnopolitična sekcija v zadevi uvoza surovih mastij in prepovedi uvoza živine in mesa iz Bulgarske in Rumunije, se vzamejo na znanje.

Ravnotako dopis deželnega odbora zaradi tarifa, po katerem bi se vračala škoda, storjena po divjačini, ker je tako v § 85. nove lovske postave poskrbljeno, da se taka škoda primerno oceni.

S posebnim zadovoljstvom vzame osrednji odbor naznanilo agrarne centrale na znanje, da so se sankcionirala pravila veterinarskega sveta pri poljedelskem ministrstvu, s čemer se je izpolnila že stara želja avstrijskih gospodarjev.

Poročila in predlogi za perutninarstvo:

a) glede mariborskega vzrejališča;

b) glede predlagane peticije visokemu deželnemu zboru, naj se na novo dá podpora perutninarstvu. Poročevalec je član osrednjega odbora baron Ecker.

Poročevalec posname na kratko predgovodovino tega zavoda v Mariboru in poroča, kako se je najprej nastvil en vodja in potovalni učitelj in kako je potem to vzrejališče prešlo v last kmetijske družbe. Temeljito podpira potrebnost, da se ta zavod ohrani in da ga naj deželni odbor trajno podpira, ker je perutninarstvo za Štajersko velikega pomena. Obrača se z gorečo prošnjo do vseh onih, ki so člani osrednjega odbora in poslanci, naj se zavzamejo za to in predlaga sledeče:

Osrednji odbor sklone načeloma, da prevzame mariborsko vzrejališče v posest c. kr. kmetijske družbe, a le pod tem pogojem, da družbo c. kr. poljedelsko ministrstvo in visoki deželni zbor v tem podpirata.

c) Poročevalec prečita potem dva dopisa podružnice v Lipnici in njenega člana upravnika Edelsbrunnerja v zadevi ustanovitve vzrejališč sulmtalskih kokošij v okrožju podružnice Lipnica.

V obeh dopisih protestira podružnica proti nepravilnemu postopanju perutninarskega odseka, kteremu uči, da stiska pri tem kmete in prosi, naj se vzamejo očitnja, ki so se izrekla proti podružnici, v polni meri zopet nazaj. Gospod poročevalec poda še enkrat popolen pregled cele zadeve, se zavaruje odločno proti vsem očitanjem in stavi sledeči predlog:

Osrednji odbor vzame dopise podružnice Lipnica in gospoda upravnika

grajščine Edelsbrunnerja od dne 27. decembra 1906 in 9. januarja 1907 na znanje. Nikakor ne uvidi, da je podružnica s poročilom perutninarskega odseka, kakoršno je bilo priobčeno v listu 16. decembra 1906 užaljena v svoji časti. Prepričan pa je, da je perutninarska sekcija vse storila, kar se je lahko od nje zahtevalo vsled sklepov občnega zbora in osrednjega odbora. Zato zavrača glas, v kterem je pisan dopis podružnice in jo pozivlja, da stori na tem polju primerne korake in išče sporazumljenje s perutninarsko sekcijo, ker le na ta način bo lahko perutninarstvo tam napredovalo. Tudi se pozivlja podružnica, da pošlje v jedno sejo sekcije, ki se bo na novo pečala s to zadevo, jednega zastopnika.

Poročevalec poroča nadalje, da je član perutninarske sekcije, gospod c. kr. nadgeomter Emanuel Martiny odložil svoje mesto v sekciji. Z ozirom na zasluge zasluži gospod nadgeomter ne le gorko zahvalo osrednjega odbora, ampak tudi odlikovanje od strani kmetijske družbe. Osrednji odbor sklone nato, da izreče gospodu Martinyju za njegovo uspešno delo v sekciji in sploh za pospeševanje perutninarstva najtoplejše zahvalo. Razen tega sklone, da bo predlagal na prihodnjem občnem zboru družbe, da se odlikuje s srebrno kolajno.

Poročila in predlogi odseka za govedorejo in mlekarstvo.

a) Pošlje se poročilo visokemu deželnemu odboru o sklepu okrajnega zastopa, ki želi, da se naj odpravi naredba, da velja kirchbaški okraj izključno za pincgavska goveda in naj se v bodoče licencirajo tudi biki lisastega vzhodnje-štajerskega plemena. Poročevalec član osrednjega odbora Czeicke.

Ker se je o tej zadevi že v odseku za govedorejo mnogo govorilo, poročevalec ne utemeljuje več zadeve, ampak stavi samo predlog, ki ga je izdelal odsek za govedorejo:

Odsek za govedorejo je sklenil v svoji seji 29. januarja 1907, da ne bo podpiral prošnje okraja Kirchbach, ker je ne more. In to iz sledečih vzrokov: pincgavsko pleme v tem okraju nazaduje samo za to, ker ne vrši tamošnji okrajni zastop svoje naloge v tem smislu, kakor mu jo stavi zakon o govedoreji. Ker se redi lisasto govedo že v okrajih Fehring, Fürstenfeld, Feldbach, Hartberg, Gleisdorf in Weiz, ne more kmetijska družba podpirati reje lisastega goveda v okraju Kirchbach; odsek za govedorejo misli torej, naj se reja lisastega plemena omeji edino na zgore imenovanih šest okrajev. Končno prosi odsek za govedorejo visoki deželni zbor, naj pozove okrajni zastop v Kirchbachu, da se poprime sredstev, ki so primerna za to, da se govedoreja v onem kraju dvigne.

b) Poročilo visokemu deželnemu odboru o sklepu okrajnega zastopa v Šmarji pri Jelšah, vsled kterega bi naj veljal ta okraj kot vzrejevalno okrožje murdvorskega plemena. Poročevalec član osrednjega odbora gospod Neuper.

Poročevalec je temeljito podprl predlog, naj se visokemu občnemu zboru priporoči potrdilo sklepa okrajnega zastopa

v Šmarji pri Jelšah, da se naj tam redi izključno murdvorsko govedo. Predlogse sprejme.

c) Poročilo visokemu deželnemu odboru o sklepu okrajnega zastopa v Wildonu, naj se § 13 zakona o živinoreji razširi v tem smislu, da se smejo v kakem določenem okrožju poleg bikov petih domačih plemen licencirati tudi biki lisastega vzhodnje-štajerskega plemena. Poročevalec drugi podpredsednik gospod Thunhart.

Poročevalec predlaga, naj se sporoči deželnemu odboru, da se ta sklep ne sme uveljaviti, ker so dosedanje izkušnje pokazale, da se s tujimi plemeni še nikdar ni zboljšalo domače pleme, pač pa z domačimi zadružnimi biki domačih vrst, ki jih priporoča tudi okolišu Sv. Križ. Se sprejme.

Grimm v Lincu ponuja knjižico o novih hlevih in njihovi upravi. Poročevalec član osrednjega odbora gospod Kappel.

Z ozirom na to, da misli visoki štajerski deželni odbor v najkrajšem času izdati knjižico o istem predmetu, predlaga poročevalec, da se naj ne naroči ponujena knjižica. Se sprejme.

Poročilo o ogledovanju živine v letu 1906.

Kakor so poročali v odseku za govedorejo potovalni učitelji dr. Schuppli in Martin Jelovšek in od osrednjega odbora Adolf Czeicke o uspehih, so se povsodi, kjer so urejene zadruge za bikorejo in govedorejo, našli vidni in lepši uspehi, kakor pri nekdanjem ogledovanju živine. Poročevalec imenuje sledeče številke:

Ogledovanj je bilo 20 in k tem so ljudje prignali 543 bikov, 1523 krav, 661 brejih telic, 649 mlade živine, skupno 3376 komadov.

Od teh je dobilo nagrade 1628 komadov v znesku 35.530 K.

Od tega zneska odpade:

državi	K 11.550
deželi	7.280
okrajem	12.390
občinam	1.675
podružnicam	305
zasebnikom	2.330

Torej skupno K 35.530

Razen tega se je razdelilo še 5 srebrnih in 26 bronastih kolajn.

Zanimivo je, da se je takrat prignala v Feldbachu in Hartbergu prvokrat lisasta vzhodnoštajerska živina k premiranju in da so bili uspehi splošno zadovoljivi.

Poročilo se vzame na znanje.

Grimm v Lincu ponuja knjižico v varstvu in krmljenju ptičev. Poročevalec član osrednjega odbora gospod ravnatelj Zweifler.

On stavi predlog, naj se upliva pri visokem deželnem šolskem svetu v tem smislu, da on porazdeli to izvrstno in koristno knjižico po šolah na deželi. Se sprejme.

Podružnica Ilz prosi vsakoletne remuneracije vodji kurza za nadaljevanje gospodarskega pouka, ki se misli ustanoviti v Hainersdorfu pri Ilcu. Poročevalec član osrednjega odbora gospod Czeicke.

Poročevalec razmotriva nujno potrebo, da se uvede nadaljevalni gospodarski pouk na ljudskih šolah na deželi in da jih naj visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo podpira. V tem slučaju se naj osnuje tak tečaj v Hainersdorfu na podlagi navodil, ki je dal svoječasno osrednji odbor, vendar se ne more zahtevati, da se naj tako težaven nauk daje brezplačno.

Torej predlaga sledeče: Naj se vodi tečaja izposluje pri c. kr. poljedelskem ministrstvu vsakoletna odškodnina, ki se naj za sedaj vzame na posodo pri družbini blagajni. Razen tega naj se visoko c. kr. poljedelsko ministrstvo naprosi, da dovoli podporo za ustanovitev in vzdrževanje nadaljevalnega gospodarskega pouka. Predlog se sprejme.

Hmeljarsko društvo v Žalcu prosi, naj se izposluje deželna postava, vsled ktere bi se moral zatirati divji hmelj. Poročevalec član osrednjega odbora gospod Sutter.

Ker je poročevalec odsoten, poroča o tej zadevi generalni tajnik Juvan in predlaga, naj se vrne prošnja društvu, da jo natančneje utemelji.

Član osrednjega odbora dr. Leuschner meni, da bi taka postava ne imela uspeha, ker bi zatiranje in pokončevanje divjega hmelja po gozdih in velikih šumah in lokah preveč stalo. Zato se predlog poročevalca zavrne.

Potem se reši prošnja občine Untervoggau za sejem.

Potem poroča glavni tajnik o sklepu govedorejskega odseka, glede eventuelne udeležbe pri prireditvah graškega jesenskega sejma (Grazer Herbstmesse). Ogledivanje živine in razstava živil bi se lahko vršila, če obljubi dotični odsek graškega jesenskega sejma, da postavi potrebne in primerne hleve na lastne stroške.

Se vzame z odobravanjem na znanje. Ravno tako predlog živinorejskega odseka, da nadzoruje družbine subvencijske bike deželni potovalni učitelj za živinorejo, gospod Jelovšek; temu pritrdi tudi deželni kulturni referent Franc grof Attems.

Dopisi in naznanila.

Na znanje se vzame dopis deželnega šolskega sveta glede predlogov, ki bi se naj stavili naučnemu ministrstvu o gospodarski naobrazbi učiteljskih in obvestilo člana osrednjega odbora dr. Erika Klusemannu, ki se je udeležil dotičnega posvetovanja kot odposlanec osrednjega odbora. Ta izobrazba se naj omeji na glavne stroke kmetijstva in gospodarstva, a v teh naj se poučuje temeljito. Učitelji teh strok morajo biti gospodarski učitelji.

Prošnja spodnještajerskega čelbarskega društva v Slivnici, naj se mu podeli ista podpora, ki jo dobivata obe drugi deželni društvi, se odda za sedaj podružnici v Celju, da o njej poroča in stavi predloge.

Obvestilo mestnega sveta, da se snuje odsek za posvetovanje glede mestnega izdelovanja komposta se vzame na znanje in se sklene, da se bo poslal k tem posvetovanjem poseben pooblaščenec.

Dopis visokega poljedelskega ministrstva, da se naj pritegnejo proti večji odškodnini potovalnim predavanjem o ži-

vinoreji tudi živinozdravniki, se vzame na znanje.

Ravno tako dopis deželnega odbora, ki javi, da ne more dati paznikom dreves, ko dovršijo svoj tečaj, drevesnih škropilnic.

Dalje se vzame na znanje obvestilo, da se deželni odbor ne more udeležiti razstave sadja v Mannheimu, ker ne da država za to nobenih podpor.

C. kr. finančnemu ravnateljstvu se javi, da bo licenca za tobakov izvleček tudi v prihodnje potrebna.

Ker ni nikdo ugovarjal zoper zapisnik zadnje seje, ga proglasi predsednik za overjenega, določi čas za prihodnjo sejo in sklene posvetovanje ob 1/2 3 popoldne.

Gospodarske drobtine.

Zbral — a.

Če svinja nima mleka.

Pripeti se časih, da svinja nima v prvih dneh po porodu dosti mleka. V tem slučaju se priporoča, da se vime drgne; na ta način priteče v vime več krvi, ki je potrebna za tvorbo mleka. Priporoča se pa tudi ob enem, da dajemo svinji v krmo nekoliko janeža, ki vpliva posebno ugodno na tvorbo mleka.

Iz podružnic in krajskih društev.

Št. Ilj v Slov. Gor. Št. Iljska podružnica je priredila v nedeljo dne 3. februarja v gostilni gospoda Franc Brusa svoj letni občni zbor. Predsednik podružnice gospod Rupert Repnik je pozdravil vse navzoče ter podelil besedo tajniku Thalerju, da poroča o delovanju podružnice v pretečenem letu. Iz njega navedemo tukaj nekaj najbolj glavnih točk. Podružnica obstoji od 27. februarja 1906 in je imela, oziroma priredila v preteklem letu 10 odborovih sej, 10 shodov in 11 praktičnih kurzov. Skupno je naročila podružnica za svoje ude 9000 cepljenih trsov, 2000 sadnih drevesc in 10.000 kilogramov umetnih gnojil. Nakupila je dalje za polovično ceno 2 travniški brani. Dalje je postavila podružnica 7 bikov čistega marijadvorskega plemena, ktere je dežela subvencionirala. Razdelilo se je dalje zastoj 2 1/2 kile elastike za zeleno cepljenje in 100 mladih drevesc (hrušek in jabolk); 8 škropilnic proti peronospori in 5 škropilnic za drevje je bilo udom v brezplačno uporabo. Podružnica je imela v prvem letu 220 udov in obsega skoraj 5 župnij. Za delegate v Gradec so bili izvoljeni gospodje Rupert Repnik, Jožef Slekovec, Gregor Škof, Jožef Mayer in Franjo Thaler. Kot namestniki gospodje Anton Hauc, Matija Peklar, Karl Flucher in J. Jaunig. Pri tem shodu je govoril potem še gospod Jelovšek v obeh deželnih jezikih o živinoreji, ter še posebno priporočal skupno in složno postopanje v vseh gospodarskih vprašanjih. Predsednik gospod Repnik se je gospodu Jelovšku najtopleje zahvalil za njegovo podučno predavanje. Blagajna podružnice je imela koncem leta 1906. še 82 K 91 v gotovine. Ob 6. uri zvečer je zaključil gospod predsednik občni zbor z zahvalo vsem zborovalcem. Franjo Thaler, tajnik.

Št. Jurij ob južni železnici. Dne 17. februarja se je vršil v Černovškovi gostilni prvi redni občni zbor začasne podružnice pri Sv. Juriju ob južni železnici. Občni zbor se je začel ob 3. uri popoldne. Namesto obolelega predsednika pripravljalnega odbora, gospoda cesarskega svetnika dra. Gustava Ipavica je otvoril zborovanje gospod Franc Praunseis, ki je pozdravil navzoče ude in neude, ki jih je bilo nad 200 in odposlanca visokega osrednjega odbora, gospoda potovalnega učitelja Goričana. Tudi je izročil občnemu zboru pozdrav gospoda dra. G. Ipavica in željo, da bi imel občni zbor dober uspeh. K točki 2. je govoril kmet Jožef Drogenig, ki je govoril o dosedanjem delu pripravljalnega odbora in omenil ljubeznivo ustrezljivost visokega osrednjega odbora, ki je pokazal ustanovljajoči se podružnici svojo naklonjenost. Nato se je izvolil gospod dr. G. Ipavica vsled svojih zaslug za dosego podružnice soglasno in z velikim navdušenjem za njenega predsednika. Pri volitvi odbora se je ustreglo splošni želji, da naj ima vsak kraj v odboru svojega odbornika ali zaupnika; torej se je izvolil soglasno sledeči odbor: 1. Anton Uršič, okrajni živinozdravnik, za Št. Jurij; 2. Blaž Urleb, župan v Kokarjih, za Okolico Št. Jurij; 3. Ignac Čretnik, posestnik v Podgorji, za Okolico Št. Jurij; 4. Franc Zdoljšek, posestnik v Podgorji, za Okolico Št. Jurij; 5. Franc Praunseis ml., za trg Št. Jurij; 6. Jožef Drogenig, za trg Št. Jurij; 7. Mihael Čater, posestnik v Kamenem, za Okolico Št. Jurij; 8. Jožef Čulek, učitelj, za trg Št. Jurij; 9. Anton Guzej, posestnik v Št. Primožu, za Okolico Št. Jurij; 10. Jožef Podgoršek, posestnik v Vrbnem, za Okolico Št. Jurij; 11. Mihael Guzej, posestnik v Repnem, za Okolico Št. Jurij; 12. Mihael Jarnovič, posestnik, Dramlje; 13. Tomaž Mastnak, posestnik, Dramlje; 14. Franc Vengust, posestnik pri Sv. Jakobu, za občino Kalobje. Odbor se je soglasno sledeče konstituiral: a) podpredsednik: Jožef Podgoršek, posestnik, Vrbno; b) poročevalec za varstvo rastlin pri c. kr. poljedelskem ministru: Franc Praunseis ml., Št. Jurij; c) tajnik: Jožef Drogenig, Št. Jurij; d) tajnikov namestnik: Jožef Čulek, učitelj, Št. Jurij; e) blagajnik: Franc Zdolšek, posestnik, Podgorje; f) upravnik: Franc Praunseis, ml., Št. Jurij. Potem je govoril gospod potovalni učitelj Goričan, temeljito o namenu gospodarskih društev ter o sadju, ki je za naš kraj najbolj primerno. Kmetje so predavanje z zanimanjem poslušali in stavili gospodu predavatelju večkrat vprašanja. Potem so si naročili drevesca, ki jih bo dobila podružnica iz deželne drevesnice v Celju. Nato je prijavilo 16 kmetov svoj pristop in vplačalo tudi udnino. Potem se je naročilo 146 kilogramov štajerske detelje, 12 kilogramov medene detelje, 225 kilogramov ovsa „Willkomm“, 50 kilogramov jarega ječmena. Pri teh naročilih se je udeleževalo 28 članov. Tudi so se stavili različni predlogi, ki jih bo podružnica obravnavala v posebni seji. Gospod podpredsednik Podgoršek se je nato zahvalil članom za obisk in gospodu Goričanu v imenu odbora in vseh članov za stvarno pre-

davanje ter zaključil ob 1/2 7. uri zvečer občni zbor. Naj se gospodu potovalnemu učitelju Goričanu izreče tudi na tem mestu za njegovo izvrstno predavanje in za njegov obisk primerna hvala. Vodstvo podružnice se zahvaljuje tudi vsem članom za mnogobrojen obisk in jih prosi, naj se tudi v prihodnje predavanj in občnih zborov tako mnogoštevilno udeležujejo.

Št. Jurij ob juž. žel., 20. febr. 1907.

Jožef Drogenig l. r., tajnik.

Velika Nedelja. Občni zbor podružnice pri Veliki Nedelji, ki se je vršil 17. februarja, je obiskalo nad 100 producentov. Predsednik Flucher je podal poročilo in opozoril interesente, da je podružnica s tem, da so se člani za njo vedno bolj zanimali, pridobila na življenju in samopomoči. Tako se je s 4 biki, 4 merjasci in 5 petelini ter z deželnimi in državnimi podporami mnogo pripomoglo k temu, da so se poboljšale naše živinske pasme. Razen tega se je za člane naročilo za K 588-05 različnih poljskih in travnih semen, za 4319-14 K požlahtnjenih in divjih ameriških trt po izvirni ceni, za 5138-30 K umetnih gnojil, za 1365 K poljedelskih strojev in za nad 2000 K različnih drugih pri gospodarstvu potrebnih reči. Za nakup bikov, trijerjev in sejalnih strojev se je iz podružnične blagajne že izplačalo 594-82 K. Vzdrževanje trsnice in drevesnice in obeh matičnih vinogradov je stalo doslej 557-99 K, ki so se izplačale za dnino. Drevesnica ima okoli 8000 cepljenih drevesec, trsnica okoli 10.000 cepljenih in 5000 okorenjenih ameriških trt; oba matična vinograda imata kakih 2000 matičnih trsov z 60.000 reznih cepik vrst portalis, Goethe štev. 9 in nekaj hibrid. V preteklem letu je bil jeden občni zbor in jedno predavanje, kjer je govoril gosp. potovalni učitelj Bellé o sadjereji, porabi sadja, varstvu dreves, ravnanje z vinom in gnojenju z umetnim gnojilom pri različnih rastlinah in v različni zemlji. Žal, da to predavanje ni bilo posebno dobro obiskano in zato se ljudje letos take malo brigajo za to, da bi zavarovali drevesa pred divjačino. Razen tega je imel odbor tri seje. Tudi so se vršili na žitnem polju Franca Sovine v Trgovčiču in na Medikovem travniku v Vičancu poskusi z umetnim gnojenjem, ki so pokazali velike in ugodne razlike v rasti rastlin. Blagajniško poročilo, ki ga je podal blagajnik podružnice, gosp. trgovec Jurij Škvorc, je pokazalo 13.697-59 K dohodkov in 13.036-29 K stroškov, tako da še ostane v blagajni 661-30 K. Ko sta gosp. pregledovalca računov Tomaž Senjor, c. in kr. stotnik v pokoju v Senežiču pri Veliki Nedelji in Janez Meško, veleposestnik pri Veliki Nedelji, natanko račune pregledala, sta jih potrdila, nakar jih je občni zbor soglasno in z odobravanjem overil. Ves denarni promet je znašal, ko se je podružnica ustanovila, leta 1904 K 414, leta 1905 K 9755-66 in leta 1906 K 26.733-93. Iz vsega tega se pač vidi, da se je že marsikaj storilo, da se največje in najbolj znano vinsko okrožje pri Veliki Nedelji ohrani, lepo razvija in lahko premaga škodo, ki jo je naredila trtna uš. Odbor je sprožil misel, da se naj ustanovi kle-

tarska zadruga, a ta misel se ni mogla udeležiti, ker se nekaj vinogradnikov, ki so merodajni, katerim pa se sedaj še pre-dobro godi, ni moglo ogreti za njo. Podružnici je na novo pristopilo 17 članov; odpadla sta dva vsled smrti, jeden je predal svoje posestvo sinu in dva člana sta se pravočasno prijavila svoj izstop. Na novo se je izvolil soglasno sledeči odbor: predsednik Janez Flucher, upravitelj gospodarstva nemškega viteškega reda, podpredsednik Tomaž Senjor, c. in kr. stotnik v pokoju v Senežiču pri Veliki Nedelji, blagajnik: Jurij Škvorc, trgovec in posestnik pri Veliki Nedelji. Razen tega so se še volili v odbor gospodje; Alojz Mikl, krčmar in posestnik pri Veliki Nedelji, Janez Košar, nadučitelj, Janez Žolnir, šolski vodja, Janez Meško, veleposestnik, vsi pri Veliki Nedelji in dosednji člani odbora. Na novo se je izvolil Jožef Bernik, mlinar pri Veliki Nedelji. Za občino Šardinjo se je izvolil Janez Kranjc, posestnik na Strmcu (na novo), za Trgovčič Alojz Križanič, posestnik (na novo), za Vičanec veleposestnik Matija Medik (zopet) in posestnik Franc Škrlec (na novo), za Senežič Anton Karlo, posestnik in sedlar (na novo) in za Sodince veleposestnik Henrik Irgolič (zopet). Za odposlance na 84. občni zbor kmetijske družbe so bili izvoljeni sledeči gospodje: predsednik Janez Flucher, veletržec z vinom Erik Goedicke v Jeruzalemu pri Ormožu, Alojz Mikl, krčmar in posestnik pri Veliki Nedelji in posestnik Franc Škrlec v Vičancu pri Veliki Nedelji. Na 84. občnem zboru namerava staviti podružnica sledeče predloge: a) Dne 17. februarja se vršeci občni zbor podružnice pri Veliki Nedelji je soglasno sklenil naprositi po svojih odposlancih osrednji odbor, naj blagovoli vsled draginje vseh tovarniških izdelkov in vsled večjih plač za delavce in posle izposlovati, da se zniža zemljišni davek vsaj za 20%; b) ker se zadnjih 4—6 let vsled vedno širjega rigolanja zemlja zelo useda in jo deži splavijo v doline, naraščajo s tem zelo hitro tla in obrežja potokov. Na ta način postanejo travniki popolnoma močvirni, kar pomeni za kmetovalce veliko škodo, ker se jim s tem krma pokvari. S predpisi, ki jih imamo od policijskega reda za reke in potoke, se res lahko izsili, da se temu odpomore. Vendar so stroški pri tem postopanju tako veliki, da jih eventuelen uspeh nikakor ne vrne. Ker zadene ta škoda skoro vse posestnike po stranskih dolinah, kjer se pride-luje skoro izključno le krma in redi živina, se vsled tega gotovo tudi podražuje meso. Domača živinoreja se namreč s tem zelo oškoduje, ker dobi manj krme, a še ta je nesnažna in kislja, kar živini škoduje. Zato predlagamo, naj blagovoli slavni osrednji odbor izposlovati za poglobitev in razširitev takih potokov vsaj 30% podpora (mogoče za 2, 3 ali 4 metre širine in meter dolžine 20, 30 ali 40 v) iz državnih sredstev, kakor se to daje pri zazidavanju planinskih potokov in hudournikov.

Predsednik J. Flucher l. r.

Tržna poročila.

Graško tržno poročilo.

Sejm s krmo in slamo od 11. februarja do 17. februarja 1907. Pripeljalo se je 76 vozov z 667 meterskimi stoti sena in 23 vozov z 192 meterskimi stoti slame; sejm je bil slabše obiskan kakor pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kisle od K 5.60 do K 6.80, sladko od K 5.80 do K 7.—; ržena slama od K 5.60 do K 6.—; pšenična slama od K 5.40 do K 5.80, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejm z rogato živino dne 21. febr. 1907. Prignalo se je 330 volov, 166 bikov, 506 krav, 101 živih telet, pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnice in — konjev.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 18 volov, 26 bikov, 24 krav, 4 telet; na Gornje Štajersko: 74 volov, 18 bikov, 52 krav, — telet; Vorarlberško: 35 volov, 30 bikov, 68 krav, — telet; v Nemčijo: 13 volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: 6 volov, 1 bika, — krav, — telet; Solnograd: — volov, — bikov, — krav, — telet; na Ogrsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, 27 krav, — telet; na Češko: 3 volov, 6 bikov, 74 krav, 2 telet; v Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže: klavni voli, tolsti od K 78.— do K 88.— (izjemoma K 90.—), poltolsti od K 72.— do K 76.—, suhi od K 64.— do K 70.—; voli za pitanje od K 60.— do K 68.—; klavne krave, tolste od K 54.— do K 66.—, poltolste od K 44.— do K 52.—, suhe od K 36.— do K 42.—; biki od K 60.— do K 78.—; dojne krave do 4. teleta od K 60.— do K 72.—, čez 4. tele od K 48.— do K 58.—, breje od K 54.— do K 64.—; mlada živina od K 62.— do K 70.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet od K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejm klavne živine dne 22. febr. 1907. Zaklane živina: 567 telet, 2045 svinj, 90 komadov drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.14 do K 1.20; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.22 do K 1.26; nemške mesne svinje od K 1.24 do K 1.28; nemške pitanske svinje od K 1.16 do K 1.24; ogrske mesne svinje od K 1.14 do K 1.24; ogrske pitanske svinje Ia od K 1.30 do K 1.36; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.14 do K 1.24; bosnjaške pitanske svinje, debele, od K 1.14 do K 1.24; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K 1.14 do K 1.18; ovce od K —.68 do K —.76; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Koruz	Proso
		K v	K v	K v	K v	K v	K v
Celje ..	50	—	—	—	—	—	—
Ormož ..	50	750	720	780	780	650	8
Gradec ..	50	865	775	850	894	680	7
Ljubno ..	50	850	750	8	850	650	—
Maribor ..	50	750	725	8	825	670	8 50
Ptuj ..	50	8	750	850	9	680	8
Inomost ..	50	948	890	—	945	753	—
Celovec ..	50	—	—	—	—	—	—
Ljubljana ..	50	840	750	8	9	650	—
Pešt ..	50	—	—	—	—	—	—
Solnograd ..	50	885	775	8	820	7	—
Dunaj ..	50	791	706	751	816	628	—
Linc ...	50	—	—	—	—	—	—

Mesto	Kil	Adja	Bob	Seno sladko	Seno kisle	Ržena slama	Ježna slama
		K v	K v	K v	K v	K v	K v
Celje ...	50	—	—	—	—	—	—
Ormož ..	50	850	11	380	350	240	2
Gradec ..	50	950	—	—	—	—	—
Ljubno ..	50	—	—	350	3	325	280
Maribor ..	50	850	975	250	—	240	230
Ptuj ...	50	850	—	360	290	320	270

(Na daljevanje na strani 40.)

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z o. p.

Gradee, Mehlplatz št. 1.

I.

Vzajemna zavarovalnica konj za politični okraj Ljubno (Gornje Štajersko).

Društven lokal: Ljubno, Langegasse 38, dom gospodarskih društev, prej dekliška meščanska šola.

Ker je c. kr. namestnija potrdila pravila, so se lahko izvršile predpriprave in do 8. januarja 1907 se je prijavilo 51 posestnikov s 159 konji za pristop. Nato se je vršil 27. januarja 1907 v Trofaiach, hotel „Post“, ustanovni občni zbor, na katerem so se izvolili krajevni odborniki in njihovi namestniki i. t. d. in sicer sledeči:

a) Sodnijski okraj Eisenerz: krajevni odborniki: Fridrik Scheidl, gostilničar, Eisenerz in Ivan Eichenauer, gostilničar, Hieflau. Namestniki: Jurij Auer, gostilničar, Eisenerz in Franc Kablinger, gostilničar, Eisenerz.

b) Sodnijski okraj Ljubno: krajevni odborniki: Franc Hauk, župan, Sv. Mihael, Rudolf Judmeier, pek, Sv. Štefan, dr. Ehrlich, zdravnik, Trofaiach, Ferdinand Kaufmann, posestnik, Gai, Anton Lanner, posestnik, Tollinggraben, Andrej Burger, župan, Proleb. Namestniki: Henrik Langer, posestnik, Timmersdorf, Matej Ofner, posestnik, Kraubath, Fridrik Luchinetti, trgovec, Trofaiach, Franc Judmeier, posestnik, Töllach, Jožef Steinkellner, posestnik, Friedauwerk, Franc Patschnik, posestnik, Hinterberg.

c) Sodnijski okraj Mautern: krajevni odborniki: Ferdinand Zechner, posestnik, Glarsdorf, Leopold Hornbacher, krčmar, Mautern, Vincenc Gottlieb, posestnik, Liesingau in Karl Hinterer, posestnik, Pisching, namestnika.

V smislu § 36. pravil so se nastavili v vsprejemno komisijo sledeči živinozdravniki:

1. Za sodnijski okraj Eisenerz (občine Eisenerz, Hieflau in Radmer): gospod Jožef Michitsch, deželni okrajni živinozdravnik, Eisenerz.

2. Za sodnijski okraj Ljubno:

a) za občine Sv. Mihael, Traboch, Kraubath, Sv. Štefan: gospod Ferdinand Hönlinger, deželni okrajni živinozdravnik pri Sv. Mihaelu;

b) za občine Vordernberg, Hafning, Gai, Sv. Peter in Trofaiach: gospod Jožef Auer, deželni okrajni živinozdravnik, Trofaiach;

c) za občine Donawitz, Göß, Ljubno, Niklasdorf, Proleb: gospod Ivan Pabst, c. kr. okrajni živinozdravnik v Ljubnem.

3. Za sodnijski okraj Mautern (občine Kammern, Kallwang, Mautern in Wald): gospod Ivan Pabst, c. kr. okrajni živinozdravnik v Ljubnem.

Pri prvi odborovi seji, ki se je vršila dne 2. februarja 1907 predpoldne ob

1/4 11. uri v domu gospodarskih društev, so se izvolili v vodstvo društva sledeči gospodje: Franc Jauk, župan pri Sv. Mihaelu nad Ljubnem, predsednik; Andrej Burger, deželni poslanec in župan v Prolebu, predsednikov namestnik. Za tajnika je bil izvoljen gospod Anton Kludzerski, uradnik na ljubenski hranilnici, ki bo uradoval vsak pondeljek, sredo in petek (razven praznikov) od 1/2 6.—1/2 7. ure popoldne in vsako nedeljo od 10.—11. ure dopolne v društvenem lokalu.

Da olajša članom pošiljanje denarja, je pristopila družba poštnemu čekovnemu in clearing-prometu.

Konji so se sprejemali v zavarovanje do 14. februarja 1907 na društvene stroške; obveznost društva za dotlej zavarovane konje se začne 1. marca 1907 ob 12. uri opoldne.

Pozneje bodo morali člani sami plačati stroške za preiskavo konj, ki jih menijo dati zavarovati; pristojbine za živinozdravniške preiskave se bodo pozneje objavile.

Iz priložene tabele se vidi, iz katerih občin političnega okraja Ljubno so pristopili posestniki konj, število zavarovanih konj in višina zavarovalnine.

Vsi dopisi društvu naj se pošljejo na zgoraj omenjeni naslov; pristop se lahko vsak čas prijavi tudi pri krajnih odborih, oziroma njihovih namestnikih.

Police so se že začele razpošiljati; pridano jim je navodilo, kako naj ravnaajo posestniki zavarovanih konj, če ti zbolijo ali se jim zgodi kaka nesreča, da ne bodo oškodovani.

Pregled:

Občina	Število zavarovalcev	Število zavarovanih konjev	Zavarovalna svota
Donawitz	3	5	2.400
Eisenerz	11	30	24.150
Gai	7	16	10.100
Göß	1	2	1.200
Hafning	1	5	2.000
Hieflau	1	3	1.900
Kallwang	5	7	3.300
Kammern	3	7	2.900
Kraubath	5	15	8.600
Ljubno	4	11	3.700
Mautern	7	15	8.400
Sv. Mihael	14	53	30.500
Niklasdorf	—	—	—
Sv. Peter	7	17	10.000
Proleb	5	14	8.020
Radmer	—	—	—
Sv. Štefan	18	62	41.250
Traboch	7	26	11.500
Trofaiach	8	15	8.900
Vordernberg	1	1	600
Wald	1	1	600
Torej skupno	109	300	180.020

II.

Razpošiljanje statističnih poročil o Raiffeisenovkah na Štajerskem.

Tekom prejšnjega tedna so izšla statistična poročila o Raiffeisenovkah na Štajerskem, ki so podrejene reviziji de-

želnega odbora in zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, po stanju koncem leta 1905. Priporočamo jih našim članom in omenjamo, da bomo prinesli v prihodnji številki oceno te statistike.

III.

Vpošiljanje poročil zvezi pripadajočih zadrug, razven Raiffeisenovk, o delovanju v letu 1906.

Kakor vam je znano, priobči zveza gospodarskih zadrug na Štajerskem vsako leto poročilo o svojem celotnem delovanju v zvezi z letnim poročilom o zadružništvu na Štajerskem, v katerem se vidi delavnost posameznih zvezinih korporacij.

Zveza stremi pri tem za tem, da popravi in popolni, kolikor je mogoče, poročila svojih članic, da jim da na eni strani primerno zadoščenje za delo, oziroma, da jim da priliko, da o svojem delovanju dobe besedo na primernem mestu. Na drugi strani pa hoče s tem, da priobči dosežanje uspehe posameznih zadrug, dvigniti zadružništvo, podati vedno bolj popolno sliko svojega celokupnega delovanja in ohraniti uspehe gospodarskega zadružništva na Štajerskem.

Prosimo torej vašo zadrugo, da podpira zvezo v tem strmljenju in nam za to pošlje kolikor mogoče pregledno poročilo o delovanju, uspehih, napredovanju in eventuelnih težkočah, o posebnih zadružniških dogodkih v letu 1906.

Ker smo že začeli predpriprave za to poročilo, opozarjamo na nujnost te zadeve.

IV.

Vpošiljanje potrdil izvlečka konta.

Ker nam do danes še veliko število potrdil o resničnosti našim članicam tekom meseca januarja poslanih izvlečkov iz konta manjka, prosimo dotične korporacije, da preizkusijo resničnost dotičnih izvlečkov in nam nemudoma vpošljejo potrdila.

V.

Naznanitev števila članov.

Z ozirom na pozive, da se nam naznani število članov posameznih, pri nas včlanjenih podružnic, ki smo jih priobčili v 1., 2. 3. in 4. številki „Zadruga“, ponovno opozarjamo vse naše korporacije, ki se doslej še niso odzvale temu vabilu, da nam takoj naznanijo število članov po stanju od 1. januarja, kajti to potrebujemo za določitev kreditne meje, za izračunanje opravičnih deležev, letnih prispevkov, kakor tudi za sestavljanje skupne vsote vseh društvnikov.

VI.

Naznanitev sprememb v stanju upravnikov.

Nadalje prosimo ponovno naše ude, da nam takoj naznanijo vsako spremembo v stanju upravnikov (funkcionarjev, načelnika, načelnikovega namestnika, vodje knjig in blagajne, poslovodje i. t. d.), ker to potrebujemo za pregled in se nam torej to mora naznaniti.

III.

Poročila blagovnega oddelka zveze.

Posredovanje zveze gospodarskih zadrug pri deteljičnem in travinem semenu.

Med različnimi posredovanji v korist štajerskega kmetijstva, zavzema posredovanje zveze pri prodaji in nakupu deteljičnega in travinega semena, oziroma primernih mešanic, ki ga je prevzela zveza po naročilu štajerskega deželnega odbora odlično mesto.

Seme, ki ga dobi zveza, se najprej na posebni Röberjevi čistilnici za seme rdeče detelje temeljito očisti; potem pride v

kmetijsko kemično preizkuševališče in v zavod za nadzorovanje semena, kjer se preišče, če nima predenice. Če je nima, se lepo zavije in zapečati in pride potem na prodaj. Ravno tako oprezno se ravna pri nakupovanju in izbiri travinih semen.

Travina semena se vrhu tega še preiščejo v ravno za to določenem zavodu na Dunaju, tako da ne dobijo kmetje nikakega slabega semena in ne morejo trpeti škode.

Ker je zelo važno za naše travnike in sploh za vse kmetijstvo, da se rabi le čisto, pristno seme, pričakuje zveza, da se bodo kmetje te uvedbe radi in pogosto posluževali, in da bodo deteljično in travino seme kupovali pri zvezi.

Ustanovitev novih zalog za umetna gnojila.

Zveza namerava ustanoviti razen zalog, ki jih ima že v Ljubnem, v Gradcu in Mariboru, po potrebi tudi drugje take zaloge za umetna gnojila, posebno Tomaževo žlindro, kajnit in kalijevo sol.

Na tak način bo zveza lahko od-

dajala umetna gnojila v manjših množinah in ceneje, ker odpadejo tako različni stroški razen vožnje po železnici.

Zadružne, družbene, in podružnične predsednike vabimo tem potom prav uljudno, da to stvar premislijo in nam kmalu naznanijo, ne-bi li kazalo ustanoviti v njihovem kraju tako zalogo.

Posebne pogoje bomo potem uravnali z vsakim društvom posebej, ki se bo potezalo za tako zalogo.

Oves za seme.

Zveza je kupila vagon pristnega češkega ovsa za seme, ki bo prišel kmalu v Gradec.

Cena je 20 K za 100 kilogramov od Gradca brez vreče, plačljivo pri nas v Gradcu.

Vreče se posodijo, a se nam morajo potem franko vrniti nepoškodovane.

Naročila naj se pošljejo, kakor hitro je mogoče zvezi, ker jih imamo že mnogo in ne bomo mogli v polni meri izvrševati pozneje nam došlih naročil.

Tržna poročila.

(Nadaljevanje.)

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letni in živinski sejmi.

Dne 5. marca v Muravi*; v Ormožu (svinjski sejm); v Rogatcu (sejm z veliko živino); v Radgoni*; v Birkfeldu**.

Dne 7. marca v Judenburgu*; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino in konji).

Dne 8. marca v Oberwölzu*; v Pilštanju**, okr. Kozje; v Gleinstettnu, okr. Arvež.

Dne 9. marca v Altenmarktu**, okr. St. Gallen; v Brežicah (svinjski sejm); v Slovenjem Gradcu*; v Celju*.

Dne 11. marca v Garrachu*, okr. Weiz; v Strassu**, okr. Lipnica; pri Št. Juriju ob Taboru**, okr. Vransko; v Deutschlandsbergu**, v Feldbachu*; v Stubenbergu**, okr. Pöllau; v Spod. Poljskavi*, okr. Slovenska Bistrica; v Gornji Kostivnici*, okr. Rogatec; v Kapelah**, okr. Brežice; v Groß-Kleinu, okr. Lipnica; v St. Marcinu, okr. Bruck; v Lembergu**, okr. Šmarje

pri Jelšah; pri Sv. Jakobu**, okr. Laško; v Stainzu*; pri Sv. Ani ob Aignu, okr. Fehring; v Gratweinu**, okr. Okolica Gradec; v Friedbergu*; v Waltersdorfu**, okr. Hartberg; v Vorau*; v Oberzeiringu*; v Tilmiču*, okr. Lipnica; v Stainzu**.

Dne 12. marca pri Sv. Ožboldu*, okr. Eibiswald; v Fehringu*; v Übelbachu**, okr. Frohnleiten; v Saali*, okr. Voitsberg; v Selnici**, okr. Maribor; v Ormožu (svinjski sejm); pri Sv. Lovrencu ob Dravi**, okr. Ptuj; v Predingu**, okr. Wildon.

Dne 13. marca na Ptuj (sejm s ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje; v Mariboru*.

Dne 14. marca v Geistthalu**, okr. Voitsberg; na Bregu pri Ptuj (svinjski sejm); v Gradcu (sejm z rogato živino).

Dne 15. marca v Liezenu*; v Stolah*, okr. Brežice; v Arvežu (sejm z drobnico.)

Dne 16. marca na Stari Sveti Gori**, okr. Kozje; v Brežicah (svinjski sejm); v Strallegu, okr. Birkfeld.

Dne 17. marca v Rušah**, okr. Maribor; v Riegersbrnrgu, okr. Feldbach; pri Sv. Magdaleni, okr. Hartberg; v Wenigzellu, okr. Vorau.

Dne 18. marca na Rečici**, okr. Gornj. Grad; v Loki*, okr. Celje; v Lembergu*, okr. Šmarje pri Jelšah; v Holleneggu**, okr. Deutschlandsberg; v Schaffernu**, okr. Friedberg; v Središču**, okr. Ormož; v Podčetrtku**, okraj Kozje; v Sinabelkirehnu**, okr. Gleisdorf; v Cmureku*; v Arnotčah, okr. Soštanj; v Marnbergu*; v Wolfsbergu**, okr. Wildon; pri Sv. Duhu-Loče**, okr. Konjice; v Trbovljah**, okr. Laško; v Edelschrott*, okr. Voitsberg; v Schremsu*, okr. Frohnleiten; v Dechantskirchnu**, okr. Friedberg; v Gamsu**, okr. St. Gallen; pri Sv. Križu, okr. Ljutomer; v Teufenbachu**, okr. Neumarkt; v Maria-Neustiftu*, okr. Pöllau; v Sevnici*; v Vidmu*, okr. Brežice; v Angeru**, okr. Birkfeld.

Dne 19. marca v Ljubnem**, okr. Gornj. Grad; v Schwanbergu, okr. Deutschlandsberg; v Svičini, okr. Maribor; v Murau; v Ormožu (svinjski sejm); v Strallegu*, okr. Birkfeld.

Dne 20. marca v Brucku*: pri Sv. Barbari**, okr. Konjice; v Šmarji pri Jelšah*; v Zibiki**, okr. Šmarje pri Jelšah; pri Sv. Janezu ob Herbersteinu**, okr. Pöllau; v Studencih*, okr. Maribor; na Ptuj (sejm s konji, govedo in ščetinarji); v Imenem (sejm s ščetinarji), okr. Kozje; v Arvežu*.

Oznanila „Gospodarskega Glasnika“

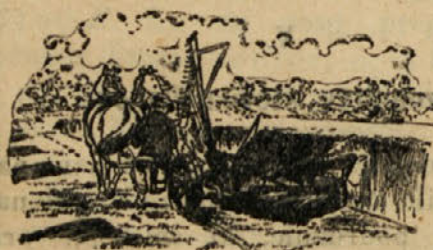
za Štajersko.

Oznanila v „Gospodarskem Glasniku“ dosežejo pri veliki izdaji največjo razširjatev.

Deering je nad vse!

Nov „Deering“ stroj za globoko kositev trave, izredna novost neprekosljivih vsled svoje globoke rezi in trpežnosti. Svetovnoznana vsled globoke rezi in lahkote s katero se da ravnati.

Rezilo se lahko od sedeža dvigne. Nož in kolesa se začno sama gibati.

68—5

„Deering“ stroji za košnjo, grabljanje in obračanje sena, za košnjo žita in vezanje snopov.

Robert & Co.

posebna tvrdka za

stroje za žetev, centrifuge in motorje Dunaj, VIII/1, Langegasse 46.

Zastopnikov iščemo.

Kolesa

motorji, orožje in lovske potrebščine

se kupijo najbolje pri

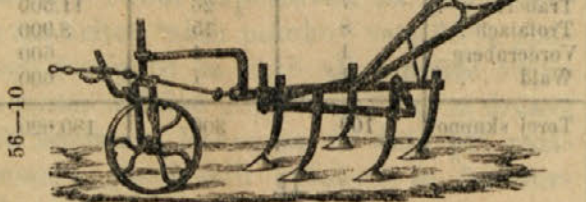
Alojzu Heu, Maribor, Gosposka ulica 34.

Strogo solidna postrežba.

Cevi za kolesa:

Znamka „Universal“	komad K	4—
Prima „Elefant“		5—
„Continental“		6—
Zunanje: Znamka „Universal“		7:50
„Elefant“		9—
Prima „Continental“		11:50
Posebne trdne za hude ture		15—
Dobre lepilo znamka „National“, tube po 20, 30, 40 in 50 c.		Močne
pumpe za nogo 3 K. Tridelne Teleskop-pumpe K 1:50—2—.		Zyocni od
70 c naprej. Acetilenske svetilke, izvrstna kakovost, od 5—10 K. Pošilja se po povzetju. Kar ne ugaja, se lahko zamenja.		70—5

Poljske in travniške brane, zobčaste in obročaste valjarje, pluge vseh vrst, sejaluice, kultivatorje, trijerje, slamoreznice in vse druge poljedelske stroje in orodja razpošiljata točno izdelane

56—10

Panz & Sedlaczek

tvornica za stroje in voze, Welz, Štajersko.

Podružnica: GRADEC, Griesgasse 27.

Gospodje naročevalci

se uljudno prosijo, pri naročevanju se ozirati na naš list.

Lucullus

je najboljša redilna krmilo za svinje, ki se daje kot dodatek k navadni svinjski reji. Izvrstno učinkuje pri reji za pleme ali na debelost. Tisoče pohvalnih priznanj.

Lucullus ima največjo redilno moč; svinje ga jemljejo radi.

Lucullus upliva najboljša na prirast mesa in masti.

Futterfabrik Fattinger & Co., Wien—Wieden.

Nad 200 prvih daril.

